



Јавно предузеће за газдовање шумама  
„Србијашуме“ са п.о. Београд 1



Број: 19041

Датум: 03.12.2018 год.  
Нови Београд, Булевар Михајла Пупина 113

Јавно предузеће за газдовање шумама „СРБИЈАШУМЕ“ Београд  
Шумско газдинство „Крагујевац“ Крагујевац  
Споменик природе „ОСТРОВИЦА“

Ј.П. "Србијашуме" Баоград са п.о.  
ШУМСКО ГАЗДИНСТВО "КРАГУЈЕВАЦ"  
3417  
28.11.2018  
КРАГУЈЕВАЦ

ПЛАН УПРАВЉАЊА  
СПОМЕНИКОМ ПРИРОДЕ  
„ОСТРОВИЦА“

ЗА ПЕРИОД 2019-2028. ГОДИНЕ

септембар 2018.године

Споменик природе „ОСТРОВИЦА“





Споменик природе „ОСТРОВИЦА“



<b>Садржај:</b>	
УВОД	4
1. ПРИКАЗ ГЛАВНИХ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ	5
1.1 Основне природне вредности	5
1.1.1 Географски положај природног добра	5
1.1.2 Границе природног добра	5
1.1.3 Површина	5
1.1.4 Власништво	6
1.1.5 Претходна заштита	6
1.1.6 Категорија природног добра по законодавству Републике Србије	6
1.1.7 Категорија природног добра према класификацији IUCN	6
1.1.8 Међународни статус природног добра	6
1.1.9 Геоморфолошке карактеристике	6
1.1.10 Флористичко-вегетацијске карактеристике	7
1.1.11 Шуме и газдовање шумама	7
1.2 Створене вредности	8
2.ОЦЕНА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА	9
3.ПРЕГЛЕД КОНКРЕТНИХ АКТИВНОСТИ, ДЕЛАТНОСТИ И ПРОЦЕСА КОЈИ ПРЕДСТАВЉАЈУ ФАКТОР УГРОЖАВАЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА	10
4.ДУГОРОЧНИ ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ ОЧУВАЊА И НАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА УЗ УВАЖАВАЊЕ ПОТРЕБА ЛОКАЛНОГ СТАНОВНИШТВА	11
5. АНАЛИЗА И ОЦЕНА УСЛОВА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ЦИЉЕВА	12
6.ПРИОРИТЕНТЕ АКТИВНОСТРИ И МЕРЕ НА ЗАШТИТИ, ОДРЖАВАЊУ, ПРАЂЕЊУ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊУ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ	12
7.ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА ВРЕДНОСТИ, РАЗВОЈУ И УРЕЂЕЊУ ПРОСТОРА	14
8.ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ НА ОДРЖИВОМ КОРИШЋЕЊУ ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ, РАЗВОЈУ И УРЕЂЕЊУ ПРОСТОРА	14
9.ПРОСТОРНА ДЕНТИФИКАЦИЈА ПЛАНСКИХ НАМЕНА И РЕЖИМА КОРИШЋЕЊА ЗЕМЉИШТА	15
10. АКТИВНОСТИ НА ПРОМОЦИЈИ ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА	15
11.СТУДИЈСКА (ИСТРАЖИВАЧКА), ПРОГРАМСКА, ПЛАНСКА И ПРОЈЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЦИЉЕВА И АКТИВНОСТИ .	16
12.ОБЛИЦИ САРАДЊЕ И ПАРТНЕРСТВА СА ЛОКАЛНИМ СТАНОВНИШТВОМ И ДРУГИМ ВЛАСНИЦИМА И КОРИСНИЦИМА НЕПОКРЕТНОСТИ	16
13.АКТИВНОСТИ И МЕРЕ НА СПРОВОЂЕЊУ ПЛАНА СА ДИНАМИКОМ И СУБЈЕКТИМА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПЛАНА УПРАВЉАЊА И НАЧИНА ОЦЕНЕ УСПЕШНОСТИ ЊЕГОВЕ ПРИМЕНЕ	17
14.ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ДРУГЕ МАТЕРИЈАЛНЕ ПРЕДПОСТАВКЕ ЗА ИЗВРШАВАЊЕ ПОВЕРЕНИХ ПОСЛОВА У УПРАВЉАЊУ ЗАШТИЋЕНИМ ПОДРУЧЈЕМ И НАЧИН ЊИХОВОГ ОБЕЗБЕЂЕЊА	18
ПРИЛОГ - табеле	20



## УВОД

Општина Горњи Милановац је донела Одлуку о заштити Споменика природе „Островица“ („Службени гласник општине Горњи Милановац“, број 8/09). У члану 5. Одлуке, управљање Спомеником природе поверава се Јавном предузећу „Србијашуме“ - Београд.

Правни основ за доношење Плана управљања за споменик природе „Островица“ за период 2019-2028. година утврђен је Законом о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 - испр. и 14/2016.) чланови 51, 52, 53 и 54.), према којем организација која управља Спомеником природе доноси програме и друга акта са условима и мерама заштите и развоја заштићеног подручја којим управља у складу са Законом и актом о заштити.

Према одредбама Закона о заштити природе, План управљања доноси управљач за период од 10 година.

Послове непосредног управљања Спомеником природе „Островица“ на терену спроводи део Јавног предузећа за газдовање шумама „Србијашуме“, Шумско газдинство „Крагујевац“ из Крагујевца.

На план управљања заштићеним подручјем које је проглашено актом надлежног органа јединице локалне самоуправе (Општина Горњи Милановац) сагласност даје орган надлежан за послове заштите животне средине јединице локалне самоуправе, по претходно пробављеном мишљењу Завода за заштиту природе. О предлогу плана управљања заштићеним подручјем управљач је дужан да обавести јавност. Обавештавање јавности подразумева јавни увид у предложени план.

Према Закону о заштити природе план управљања заштићеним подручјем је документ којим субјекат задужен за управљање заштићеним подручјем планира: мере и активности заштите, очувања, унапређења и коришћења заштићеног подручја; смернице и приоритете за заштиту и очување природних вредности заштићеног подручја, као и развојне смернице уз уважавање потреба локалног становништва.

План управљања Спомеником природе „Островица“, сагласно Закону о заштити природе, урађен је у складу са:

- Одлуком о заштити Споменика природе „Островица“ („Сл.гл.Општине Г.Милановац“, број 8/09).
- Студијом заштите (Завод за заштиту природе Србије, 2008. године).
- Просторним план Републике Србије 2010-2014-2020 („Сл.гл.РС“, бр. 88/10).
- Регионални просторни план за подручје златиборског и моравичког управног округа („Сл.гл.РС“, бр. 1/13).
- Основом газдовања шумама за ГЈ „Рајац-Островица“ (2015-2024)
- Решењем о условима заштите природе за израду Плана управљања Спомеником природе „Островица“ (број: 020-1900/2 од 06.08.2018. године)





**ПЛАН УПРАВЉАЊА  
СПОМЕНИКОМ ПРИРОДЕ „ОСТРОВИЦА“  
ЗА ПЕРИОД 2019.-2028. ГОДИНА**

## **1. ПРИКАЗ ГЛАВНИХ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ**

### **1.1. Основне природне вредности**

Островица припада северозападним огранцима Рудника - највише шумадијске планине и представља део ширег еруптивног терена Рудника и Шумадије. Одликује се изразитом индивидуалношћу, специфичном морфолошком физиономијом и истакнутим висинским положајем у односу на околни рељеф. Островица има облик врло стрме купе са два неједнака зуба на врху. Врхови су међусобно одвојени преседлином широком десетак метара. Постала је надимањем густих маса лаве и образовањем нека, о чему сведочи шиљати доминантни врх, ексхумирани палеовулкански нек.

Островица је састављена од кварцлатитско-дацитских ефузива, а на основу минералогског и хемијског састава издвојени су следећи варијетети: кварцлатити лампрофирског хабитуса, кварцлатити са кристалима фелдспата, агломератичне кварцлатитске кластолаве и дацити.

Веgetацијски припада зони термофилних сладуново-церових шума, а вегетациони покривач умногоме је антропогено условљен. По значају и флористичком диверзитету издваја се станиште стена и камењара на коме опстају балканско-карпатски ендемит Рајхенбахова перуника (*Iris reichenbachii*), балкански ендемит мишјакиња (*Minuartia hirsuta* subspec. *falcata*) и арктички флорни елемент каменика (*Saxifraga aizoon*).

#### **1.1.1. Географски положај заштићеног подручја**

Заштићено подручје Споменик природе „Островица“ налази се у централној Србији, у Шумадији, на повијарцу који се од Рудника одваја ка северозападу. Приступ Острвици је са Ибарске магистрале, од задруге у Заграђу или са Рудничког седла локалним асфалтним путем Рудник – Варнице до подножја Острвице, а одатле пешке за мање од 30 минута до врха Острвице.

Припада општини Горњи Милановац, катастарској општини Заграђе.

Од Београда је удаљена 120 km, од Горњег Милановца 15 km, а од места Рудник 4.5 km.

Надморска висина околне благо заталасане Качерске површи је 300 - 400 m, док је висина Острвице 758 m.

Географске координате централне тачке:

Граничне линије	По Гриничу	По Гаус-Кригеру
Централна тачка	440 10' 08" N 200 27' 56" E	48 91.760 74 57.275

#### **1.1.2. Границе заштићеног подручја**

Границу заштићеног природног добра представља у целини спољна граница парцеле и представљена је на копији катастарског плана размере 1: 2500.

#### **1.1.3. Површина**

Површина простора који се предлаже за заштиту као Споменик природе „Островица“ износи 13.73 36 ha.



Просторни оквир заштите обухвата најужи планински простор око највишег врха Островице. Заштитом је обухваћен простор катастарске парцеле бр. 502 у КО Заграђе, општина Горњи Милановац.

#### **1.1.4. Власништво**

Катастарска парцела бр. 502 у КО Заграђе, општина Горњи Милановац је у државном власништву.

#### **1.1.5. Претходна заштита**

Палеовулкански нек Островице је заштићен на предлог Завода за заштиту природе Србије као „природни видиковац“ Решењем СО Горњи Милановац бр. 6-06-68/80 од 2. јуна 1980. године. Простор обухваћен заштитом се у потпуности поклапао са простором парцеле бр. 502 у друштвеној својини коју је користио „Таковски грм“, радна организација за шумарство, ловство, туризам и промет из Горњег Милановца.

#### **1.1.6. Категорија заштићеног подручја по законодавству Републике Србије**

Споменик природе.

Значајно природно добро – III категорија (Правилник о категоризацији заштићених природних добара - Сл. гласник РС бр 30/92).

#### **1.1.7. Категорија прородног добра према класификацији IUCN**

IUCN класификација заштићених природних подручја: Category III – Natural Monument (Natural Landmark – Природни споменик).

#### **1.1.8. Међународни статус природног добра**

IUCN Листа националних паркова и заштићених подручја (United Nations List of National parks & Protected areas): Не уписује се због мале површине (мање од 1000 ha за копнена подручја).

#### **1.1.9. Геоморфолошке карактеристике**

Темељни феномен Споменика природе „Островица“ је палеовулкански нек у виду маркантног купастог врха који је део рудничког вулканског масива.

Основне геолошке карактеристике ширег подручја Споменика природе „Островица“ су присуство углавном флишоидних седимената доње и горње креде и вулканита, који су резултат ефузивне магматске активности током терцијара и које су као отпорније заостале у рељефу у виду доминантног стеновитог врха.

Вулкански масив Островице је у саставу централног дела Рудничко – Љишке вулканогене зоне која се простире правцем СЗ-ЈИ на потезу Рудник– Заграђе– Трудел– Љиг. Вулканска активност се одвијала дуж веће дислокационе зоне са мањим центрима вулканске активности као што су Островица, Ђајино Брдо, Градска гора и др. Рудничко-Љишка вулканогена зона спада у млађе-терцијарне вулканске области. У централним деловима Рудничко-Љишке вулканогене зоне вулканизам се огледао у мешовитим вулканским ерупцијама на шта указује наизменична смена лава са пирокластитима.

Островица је изразита вулканска купа, висока 758 м, израђена од дацита. Она се упадљиво диже изнад пространог еруптивног терена у подножју планине Рудник.

Орографски, Островица припада северозападним огранцима Рудника - највише шумадијске планине и представља део ширег еруптивног терена формираног током терцијара. Одликује се изразитом индивидуалношћу, специфичном морфолошком физиономијом и истакнутим висинским положајем у односу на околни рељеф. Има облик врло стрме купе са два неједнака зуба на врху. Врхови су међусобно одвојени преседлином



широком десетак метара. Мањи врх је 4-5 m нижи од главног врха чије теме има изглед заравњене платформе. Заравњеност оба врха указује на људску активност у даљој прошлости, када је подлога адаптирана за потребе изградње тврђаве.

Островица није класична вулканска купа већ маркантно узвишење од вулканских стена створено флувио-денудационим процесом. На овом месту током терцијара дошло је до надимања лаве и образовања нека. Отпорне вулканске стене очувале су се у облику стрмог усамљеног врха, док су околни терени били изложени спирању и одношењу материјала низ речне токове.

Због свега тога Островица је заостала у рељефу као специфична морфолошка композиција, јасно издвојена, са стеновитим и назубљеним врхом који је у великом контрасту са питомим околним пределима Шумадије.

#### **1.1.10. Флористичко – вегетацијске карактеристике**

Подручје Остроанице припада шумадијском географском региону. Ова област се према карти потенцијалне климатогене вегетације налази у зони термофилних сладуново церових шума (*Quercion frainetto*). Рецентни вегетацијски покривач умногоне је антропогено условљен. Вегетација непосредне околине Остроанице представљена је следећим биљним заједницама: *Querceto-Carpinetum*; *Quercetum montanum*; *Quercetum confertae-cerris*; *Carpinetum orientalis*; *Fagetum montanum*; *Cynosuretum cristati* и *Chrysopogonetum grylli*.

Подножје Остроанице претежно је обрасло секундарним ливадама кошаницама и разним њиховим сукцесивним варијантама. Овај тип станишта одликује мозаичан распоред и раскидане су фрагментима дрвенасте и жбунасте вегетације са једне, као и неким мањим рудералним заједницама са друге стране.

Обзиром да је само подножје Остроанице са бројним стамбеним објектима, пратећим економијама, путевима, оградама и слично јасно је и локално присуство рудералне флоре и вегетације са карактеристичним врстама: *Urtica dioica*, *Parietaria officinalis*, *Agropyrum repens*, *Stenactys annua*, *Convolvulus arvensis* и другим.

Карактеристичне храстове и храстово грабове шуме подручја Остроанице јако су раскидане и деградоване, сведене на мале површине, честаре а неретко и појединачна стабла и жбунове. Овде бележимо присуство следећих дрвенастих врста: *Carpinus betulus*, *Acer campestre*, *Acer platanoides*, *Corylus avellana*, *Sambucus nigra*, *Ulmus montana*, *Cornus sanguinea*, *Cornus mas*, *Chamaecytisus hirsutus*, *Ligustrum vulgare*, *Fraxinus ornus*, *Cotoneaster intergerrimus*, а неколико последње поменутих врста се у виду жбунова и појединачно чешће срећу и до самог врха Остроанице. Заједно са овим врстама у приземном спрату бележимо присуство: *Symphytum tuberosum*, *Galium aparine*, *Lapsana communis*, *Cystopteris fragilis*, *Polystichum setiferum*, *Veronica teucrium*, *Asperula taurina*, *Pulmonaria officinalis*, *Sanicula europaea*, *Geum urbanum*, *Helleborus odorus*, *Arum maculatum*, *Hedera helix*, *Polypodium vulgare*, *Viola arvensis*, *Silene nemoralis*, *Sedum telephium*, *Sempervivum* sp. и друге.

Стрми силикатни камењари Остроанице су под ксерофилном вегетацијом *Festucetum vallesiacaе* са одређеним карактеристикама балканских брдскопланинских степских травних формација. Осим едификаторске врсте, овде бележимо и присуство: *Melica ciliata*, *Potentilla arenaria*, *Centaurea stoebe*, *Orlaya grandiflora*, *Hypericum barbatum*, *Euphorbia cyparissias*, *Berteroa incana*, *Saxifraga aizoon*, *Veronica spicata*, *Cynanchum vincetoxicum*, *Iris reichenbachii*, *Hypericum perforatum* subsp. *angustifolium*, *Cardaminopsis halleri*, *Minuartia hirsuta* subsp. *falcata*, *Scabiosa columbaria*, *Potentilla recta*, *Potentilla argentea*, *Echium vulgare*, и друге. Уочљиво је присуство шумских елемената флоре који указују на климатогену вегетацију овог подручја.

Флора и вегетација Остроанице карактеристична је за ову област Србије, и не обилује неким изразито вредним или ретким елементима. По свом значају и флористичком диверзитету издвојили бисмо станишта стена и камењара.



Са овог типа станишта посебно издвајамо неколико врста: *Iris reichenbachii*, *Minuartia hirsuta* subsp. *falcata*, *Saxifraga aizoon*.

- *Iris reichenbachii* (Реихенбахова перуника) представља балканско-карпатски (субмезијски) ендемит,
- *Minuartia hirsuta* subsp. *falcata* (мишјакиња) балкански ендемит,
- *Saxifraga aizoon* (каменика) арктички флорни елемент.

Уредбом о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне („Службени гласник РС“ 31/05, 22/07) обухваћени су следећи биљни таксони:

*Achillea millefolium* – Хајдучка трава  
*Colchicum autumnale* – Мразовац  
*Cornus mas* – Дрен  
*Corylus avellana* – Леска  
*Fragaria vesca* – Јагода  
*Genista ovata* – Жутилица  
*Hedera helix* – Бршљан  
*Helleborus odoratus* – Кукурек  
*Hypericum barbatum* – Трепљаста кантарион  
*Hypericum perforatum* – Кантарион  
*Primula acaulis* – Јаглика  
*Pulmonaria officinalis* – Плућњак  
*Rubus fruticosus* – Купина  
*Veronica chamaedrys* - Честославица

Област Островице са својом флором и вегетацијом представља значајан тип станишта за различите животињске организме. Овде као посебно значајну врсту бележимо присуство највећег инсекта европе, природну реткост и међународно значајну и заштићену врсту врсту (IUCN - EN) степиколног зрикавца *Saga pedo*, чију смо малобројну популацију констатовали на гранчицама биљне врсте *Centaurea stoebe*.

#### 1.1.11. Шуме и газдовање шумама

У заштићеном природном добру, споменику природе „Островица“ корисник државних шума су ЛП „Србијашуме“, односно ШГ „Крагујевац“ из Крагујевца. Границе заштићеног подручја су у шумској подели у саставу државне шуме једне Газдинске јединице „Рајац-Островица“ (2015-2024) у укупној површини од 17,73 ха која обухвата б. одељење, од чега је 8,52 ха под шумом. По састојинским и структурним особинама обраста површина је дефинисана као изданачка мешовита шума цера површине 8,40 ха (г.кл.68.196.312), и вештачки подигнута састојина црног бора на површини од 0,12 ха (газдинска класа 68.475.313). Просечна запремина газдинске класе 68.196.312 изданачких мешовитих шума цера је 183м<sup>3</sup>/ ха, запремински прираст 5,0м<sup>3</sup>/ ха, док је проценат запреминског прираста 2,7%. Газдинска класа 68.475.313 - вештачки подигнута састојина црног бора издвојена је на површини 0,12 ха. Укупна запремина газдинске класе је 31,7 м<sup>3</sup>. Површина Споменика природе, која је уједно и укупна површина б. одељења газдинске јединице „Рајац – Острвица“, искључена је из газдинског третмана.

#### 1.2. Створене вредности

На врху Островице налазе се остаци истоименог средњевековног утврђења које је штитило оближње руднике сребра, бакра и олова, као и рударске насеобине.

Посматрајући Островицу у целини, у њеном сликовитом и атрактивном природном окружењу, стиче се утисак да је она била једна од најнепреступачнијих, природно најбоље брањених тврђава у средњевековној Србији.





Бедемски зидови Доњег града једва да се могу распознати на терену у подножју и на нижим деловима стеновитих падина. На самом врху могуће је уочити делова зидина Горњег града и куле. Без обзира на значај кроз историју и неке њене преломне тренутке, омакве тврђаве измичу пажњи јавности и стручњака.

## 2. ОЦЕНА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА

Својом грандиозношћу и доминантношћу над околним падинама за око 300 m, очуваношћу, лепотом, атрактивношћу и изузетним димензијама, шиљати врх Островице представља изузетно вредан геоморфолошко-геолошки објекат и специфично станиште ретких биљних и животињских врста, а евентуалном обновом утврђења у подножју и на врху Островице добио би се и вредан туристички локалитет са атрактивном историјском причом о бурној прошлости и егзистовању утврђења у најсветлијим тренуцима историје средњевековне Србије.

Данас је Островица опустели камењар зарастао у шипражје, бодљикаво грмлје и ретке траве. Доминирају голе стене на којима се још могу распознати трагови течења лаве и њеног наглог хлађења. Гледајући са врха у стеновите обресе подножја стиче се утисак да се огромно корење неког оријашког дрвета окаменило и заувек остало попут неког костура као стражар над питомим и благо заталасаним брежуљцима Шумадије.

Не постоје озбиљни фактори који би угрожавали саму Островицу, тако да Островица је данас неми сведок посета ретких радозналих намерника, планинара и заљубљеника у природу.

Малобројно локално становништво се углавном бави екстензивном пољопривредом, углавном сточарством. Од привредних активности примећују се само редовне сезонске активности пољопривредника, који са сменом годишњих доба скидају летину са питомијих падина, не осврћући се на камени шиљак над њима. Употреба пестицида, вештачких ђубрива и других хемијских средстава је релативно слабо заступљена.

Неки облици будућег туризма, посебно екотуризма и геотуризма у склопу концепта развоја туризма у рудничком крају никад неће бити толиког обима да би се морала обраћати пажња на одрживост и капацитете простора.

Са аспекта урбанизације и евентуалне изградње инфраструктуре Островицу штити њена неприступачност и потпуни недостатак воде. Једном речју, Островица и даље, самим својим постојањем, обезбеђује себи опстанак у ишчекивању неких нових генерација које ће више ценити њен значај у духовном, естетском, природном, културном и рекреативном значају

Циљеви заштите животне средине и природе на подручју Споменика природе „Островица“ су:

- заштита природног добара,
- заштита амбијеталне целине,
- очување природних предела посебних вредности и значаја, угрожених и ретких биљних врста и њихових заједница,
- очување биодиверзитета.



### 3. ПРЕГЛЕД КОНКРЕТНИХ АКТИВНОСТИ, ДЕЛАТНОСТИ И ПРОЦЕСА КОЈИ ПРЕДСТАВЉАЈУ ФАКТОР УГРОЖАВАЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

- Директан фактор угрожавања може да буде неконтролисана туристичка, односно излетничка посета, при чему се у мањој мери могу извршити оштећења на стенама, али се озбиљније могу оштетити специфична флора, а донкеле и фауна (пре свега инсекти). Овде се од биљака пре свега мисли на Реихебахову перунику, мишљакињу, каменику и чуваркућу, а од фауне посебно је осетљива популација степиколног зрикавца, који је највећи инсект у Европи и представља природну реткост.
- Посета овом заштићеном добру неминовно доноси појаву остављања различитог отпада који својим присуством може нарушити естетику крајолика и директно извршити механичко и хемијско загађење станишта.
- Од привредних активности за сада се на околним падинама сезонски врше само радови у пољопривреди (кошење ливада и др.) и они не представљају опасност по заштићено добро.
- Фактор угрожавања може представљати урбанизација околног простора тј. изградња инфраструктуре и објеката, а посебно изградњом у оквиру туристичког простора „Западна Србија - Југ“ где регионални просторни план Островицу дефинише као потенцијални планински туристички парк са локалним скијалиштем.
- У сушним периодима године може доћи до пожара који би озбиљно могао угрозити живи свет Островице. У највећем броју случајева познато је да пожаре узрокује људски фактор (паљење остатака усева на њивама, паљење корова, логорска ватра, ложишта за припрему хране и др.).
- Прекомерно пољоривредно газдовање околним површинама као и прекомерна сеча околних шума могу нарушити изузетне амбијенталне вредности видика са врха Островице.
- Активности на постојећим каменоломима, који се налазе у широј околини заштићеног подручја, као и на евентуално новоотвореним каменоломомима, могу нарушити естетику крајолика, створити прашину која се ветром може пренети на заштићено подручје. Такође на посетиоце може утицати бука која се ствара при вађењу и обради камена као и при његовом транспорту.



#### **4. ДУГОРОЧНИ ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА И УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА, УЗ УВАЖАВАЊЕ ПОТРЕБА ЛОКАЛНОГ СТАНОВНИШТВА**

Концепт заштите Споменика природе „Островица“ заснива се пре свега на досадашњим искуствима управљања овим природним добром. Овај објекат се под заштитом налази од 1980. године.

Предвиђене мере одржавања и унапређивања овог Споменика природе су пре свега имале задатак да овај јединствени монументални геоморфолошки и геолошки објекат очувају у што изворнијем облику. Он је током дуготрајног периода заштите и очуван захваљујући веома малом антропогеном утицају.

Појединачне или групне туристичке посете ретких заљубљеника у овај природни феномен нису имале негативне последице на ово природно добро. Приступачност и безбедносни услови за долазак и разгледање овог заштићеног подручја је знатно побољшана уређењем стаза и пратеће инфраструктуре. Посебно опрезно треба да се спроводи газдовање околним пољопривредним површинама и шумама у цињу очувања изузетне амбијенталне вредности видика са врха Островице.

Заснован на досадашњим искуствима, оптимални модел заштите, развоја, уређења и управљања базира се на:

- Очувању и унапређењу укупних природних вредности
- Очувању предеоних одлика
- Усклађеној заштити и коришћењу природних ресурса (одрживом развоју).

Планом управљања одређује се начин спровођења заштите, коришћења и управљања заштићеним подручјем, смернице и приоритети за заштиту и очување природних вредности заштићеног подручја, као и развојне смернице, уз уважавање потреба локалног становништва.

Полазећи од општих циљева заштите и развоја дефинисаних Просторним планом Републике Србије и предложене категорије природног добра „Островица“ – III категорије – значајно природно добро, као и дефинисаног опредељења општине Горњи Милановац, да је једна од развојних активности и туризам, усамљени атрактивни врх Островице са осталим природним и створеним вредностима, пружа се могућност укључивања локалног становништва у тржишни систем руралног туризма на бази коришћења туристичких и других комплементарних развојних потенцијала, уз обавезу да концепт заштите треба уградити у просторно-планску документацију.

##### **Посебни циљеви**

Односе се пре свега на олакшан приступ и разгледање овог геоморфолошког и биолошког феномена, побољшану информисаност о овом објекту, едукативно-пропагандну активност као и строгу заштиту флоре и фауне.

Активности које треба спроводити да би се остварили наведени циљеви су следећи:

- Одржавати (обнављати) постојећа обележја заштићеног подручја (табле и границе),
- Строго контролисати сакупљање флоре и фауне са заштићеног подручја за врсте које су под режимом контроле промета
- Вршити едукацију посетилаца, локалног становништва, деце школског узраста, у циљу упознавања са вредностима појединих биљних и животињских врста које су регистроване у заштићеном подручју, као и укључивање наведених категорија становништва у разне активности везане за Споменик природе „Островица“
- Вршити презентацију и популаризацију природних вредности Островице са ближом и даљом околином, са акцентом на њеним укупним природним вредностима и стручно-научном значају.



## 5. АНАЛИЗА И ОЦЕНА УСЛОВА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ЦИЉЕВА

Доношењем Плана управљања који треба да буде усаглашен са законским прописима и пратећим актима као и са осталим плановима везаним за ову заштићену површину (Просторни план, шумска и ловна основа и др.), стварају се предуслови за остваривање планираних циљева заштите и развоја заштићеног подручја.

Организовање, опремање и кадровско оспособљавање управљача чини темељну претпоставку за остваривање Плана управљања.

Обезбеђивање неопходних финансијских средстава је такође битан елемент од кога зависи остваривање планираних циљева. Изостанак буџетских средстава може имати дугорочне последице на спровођење концепције заштите и развоја заштићеног подручја.

Неопходни услов за остваривање планираних циљева је заједнички рад управљача, свих корисника споменика природе „Островица“ локалне самоуправе и надлежних институција и министарстава.

## 6. ПРИОРИТЕТЕ АКТИВНОСТРИ И МЕРЕ НА ЗАШТИТИ, ОДРЖАВАЊУ, ПРАЋЕЊУ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊУ ПРИРОДНИХ И СТОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

На простору који се предлаже за заштиту успостављен је режим заштите II (другог) степена који представља „ограничено и строго коришћење природних богатстава док се активности у простору могу вршити у мери која омогућава унапређење стања и презентацију природног добра без последица по његове примарне вредности“.

На основу успостављеног режима заштите Споменика природе "Островица" и приказаних природних и створених одлика овог заштићеног подручја, развој и унапређење овог заштићеног подручја би се остварили кроз:

- Валоризацију и ограничено коришћење споменика природе;
- Примену концепта усклађеног развоја на простору Споменика природе Островица“ и његове околине;
- Унапређење споменика природе у смислу боље заштите, уређења и коришћења;
- Деловање у складу са режимом заштите споменика природе;
- Популаризација и презентација Споменика природе „ Островице“ као заштићеног подручја од великог значаја.
- Едукација и информисање локалног становништва у вези са заштићеним подручјем;
- Укључивање локалног заинтересованог становништва у тржишни систем коришћења туристичких и комплементарних развојних потенцијала;
- Економско стимулисање и предфинансирање некомерцијалних активности, које обезбеђују уређење подручја
- Обезбеђивање услова за даља истраживања чији би резултати подигли ниво значаја и унапредили научна сазнања о овом заштићеном подручју;
- Обезбеђење континуираног праћења здравственог стања шуме у подножију камене купе и благовремено предузимање неопходних мера неге и заштите;
- Мониторинг популација следећих врста: Рајхенбахова перуника (*Iris reichenbachii*), мишјакиња (*Minuartia hirsuta* subspec. *falcata*) и каменика (*Saxifraga aizoon*);
- Утврђивање распрострањења и бројности популације највећег инсекта Европе степоликог зрикавца (*Saga pedo*);
- Формирање базе података о заштићеном подручју;
- Логистичку и институционалну подршку на свим нивоима.





На подручју Споменика природе „Островица“ у смислу одржавања, уређивања, развоја заштићеног подручја и спровођења режима заштите II степена, као забрањена мере прописују се:

- × Експлоатација минералних и неминералних сировина на целом заштићеном подручју и у ширем кругу непосредног видика са Островице,
- × Примарна прерада и предконцентрација сировина.
- × Депоновање примарних и секундарних јаловина, комуналног, индустријског и другог отпада и вишкова земље са откопа на заштићеном подручју.
- × Изградња индустријских, инфраструктурних, привредних, хидротехничких и других објеката чији рад и постојање могу изазвати неповољне промене квалитета земљишта, вода, ваздуха, живог света, лепоте предела и њихове околине.
- × Промена намена површина, изузев промена које проистичу из програмских докумената Стараоца.
- × Градња стамбених, економских, помоћних објеката пољопривредних домаћинства, викенд и других објеката.
- × Просецање нових саобраћајница, уколико нису утврђене важећим просторним или урбанистичким планом.
- × Свака промена постојеће морфологије терена и хидролошког режима водотока.
- × Сви радови којима се могу нарушити естетске и амбијенталне вредности заштићеног простора и погоршати карактеристике његове примарне вредности.
- × Извођење земљаних, грађевинских и других радова којима се може оштетити, пореметити или угрозити заштићено природно добро и његова околина.
- × Складиштење, депоновање и бацање комуналног отпада и отпадних материјала свих врста ван места одређених за ту намену, као и нерегулисано формирање мрциништа и одлагање стајског ђубрива.
- × Руковање отровним хемијским материјама, нафтним дериватима и другим опасним материјама у природи.
- × Уништавање шумских комплекса, односно чиста сеча и кресање лисника.
- × Сакупљање и стављање у промет врста из Наредбе о контроли промета и коришћења.
- × Сакупљање и коришћење свих заштићених биљних и животињских врста.
- × Као и све недозвољене радње које је управљач својим актом о кућном реду предвидео.

Радови и делатности на заштићеном простору које нису забрањене, као и радови ван заштићеног простора за које се основано претпоставља да могу имати неповољне и штетне последице за заштићени Споменик природе „Островица“ подлежу процедури израде анализе утицаја и добијања сагласности у складу са Законом о заштити животне средине и Правилником о анализи утицаја објеката односно радова на животну средину. Изречене забране и наведена процедура не односе се на постојећи начин коришћења пољопривредног земљишта.



## 7. ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА

У контексту боље валоризације и управљања заштићеним подручјем, неопходно је вршити даља истраживања. Програм истраживања подразумева следеће:

- Геоморфолошка и геолошка (детаљна петрографска и минералозна) истраживања у границама заштићеног подручја и његове непосредне околине,
- Комплексна природњачка истраживања свих врста флоре и фауне на чији значај упућују специфичности станишта,
- Археолошка истраживања, с обзиром на некадашњи значај утврђења-тврђаве, чији остаци и данас постоје на самом врху Островице. Оваквим истраживањима би се побудила пажња јавности и стручњака и употпунила свест о значају овог утврђења у средњовековној Србији.

Горе наведена истраживања су условног карактера и могу се вршити само уколико буде заинтересованих институција и буду обезбеђена неопходна финансијска средства.

Истраживачку активност треба регулисти и ускладити са Планом управљања и Годишњим Програмом управљања заштићеним подручјем, чије доношење је законска обавеза управљача. Научним или стручним истраживањима треба да претходи израда наменског Пројекта истраживања уз прибављене Услове заштите природе и животне средине. Резултате и документацију о истраживањима похранити код Управљача, у за то формирану базу података, а по један примерак доставити Заводу.

Задаци у свери образовно-васпитног рада се развијају кроз презентацију и популаризацију природних и историјско-културних вредности, путем разних публикација, путем организованих посета овом заштићеном простору, затим сарадње са планинарским, туристичким и другим удружењима и организацијама, као и свим заинтересованим субјектима ради подизања свести о значају овог заштићеног подручја и потребом очувања и унапређења вредности заштићеног подручја

Путем медија потребно је вршити промовисање, уз истицање постигнутих резултата у заштити и истраживању природних вредности подручја. Такође у медијима је потребно истицати и проблема који прате заштиту. Ако постоји могућност, треба учествовати на сајмовима, стручним скуповима и др.

## 8. ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ НА ОДРЖИВОМ КОРИШЋЕЊУ ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ, РАЗВОЈУ И УРЕЂЕЊУ ПРОСТОРА

На подручју Споменика природе „Островица“ у смислу заштите и унапређења заштићеног подручја, као дозвољене мере прописују се:

- Обележавање заштићеног подручја и његових граница на за то прописан начин.
- Постављање информативних табли, путоказа и ознака упозорења за поштовање успостављеног реда и начина понашања на заштићеном простору.
- Ограничено и контролосано коришћење простора око врха Островице у туристичке сврхе у неуређеним (природним) условима, уз Услове и сагласност Завода.
- Одређивање туристичких пунктова и видиковаца.
- Одржавање планинарско-туристичке стазе у циљу веће безбедности посетилаца.
- Сва геоморфолошка, геолошка и друга истраживања на простору Споменика природе „Островица“.



- Изградња објеката и извођење радова, односно инфраструктурно опремање, које је у функцији презентације и заштите Споменика природе - уређење саобраћајница, прихватних површина (паркинга), и др.
- Очувати постојеће површине под травном вегетацијом. Иако је већином секундарног карактера, у ивичним зонама контакта са шумом формирала се специфична и сразмерно богата фауна екотона;
- Пољопривредна производња домаћинства у индивидуалном режиму.
- Задржавање постојећих траса саобраћајница и асфалтирање искључиво оних саобраћајница које ће водити до планираног паркинга.

Све горе набројане мере представљају уједно и планиране активности на одрживом коришћењу природних вредности, развоју и уређењу простора.

## **9. ПРОСТОРНА ИДЕНТИФИКАЦИЈА ПЛАНСКИХ НАМЕНА И РЕЖИМА КОРИШЋЕЊА ЗЕМЉИШТА**

Завод за заштиту природе Србије у Студији о заштити овог заштићеног подручја предлаже режим заштите. На простору Споменика природе „Островица“ успостављен је режим заштите II степена који предвиђа да Споменик природе „Островица“ буде у функцији едукације и презентације заштићеног подручја, под условом контролисане посете туриста, а у циљу што бољег очувања овог заштићеног подручја.

Управљач – ЈП „Србијашуме“, сходно акту о заштити извршило је идентификацију и обележавање заштићеног подручја и путем информативне табле, за све посетиоце Споменика природе „Островица“, указаће на прописани режим заштите односно дозвољене и забрањене активности на заштићеном подручју.

## **10. АКТИВНОСТИ НА ПРОМОЦИЈИ ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА**

Потребно је обезбедити услове за развој васпитно-образовних, научно-истраживачких, информативно-пропагандних и других активности које треба да допринесу афирмацији заштићеног подручја, а у складу са одговарајућим законским прописима и плановима.

Промоцију вредности заштићеног подручја, истицање постигнутих резултата у заштити и истраживању као и упознавање јавности са проблемима који прате заштиту треба презентовати путем медија, штампаног материјала (флајери, постери и др.), сувенира, интернет презентације, организовањем излетничких и планинарских тура, предавањима за заинтересоване групе, учешћем на разним програмима са тематиком заштите природе и др.

Активности на промоцији вредности овог споменика природе треба вршити у сарадњи са Општином Горњи Милановац. Са општинском туристичком организацијом је већ остварена сарадња, коју треба наставити. Планира се подела промотивног материјала на сајмовима туризма и на другим манифестацијама.

Посебно треба истаћи значај развоја сеоског туризма који представља битну развојну одредницу Општине Гоњи Милановац. Поред понуде еколошки исправне хране, бројних културно-историских знаменитости, незаобилазан део туристичке понуде је и овај природни феномен.

Управо у оквиру туристичке понуде Островица може постати значајна дестинација школских екскурзија, излетничких и планинарских тура. Промовисаће се и еко и гео – туризам као и историско-културне вредности овог заштићеног подручја.

У оквиру Пројекта презентације заштићених подручја на површини испред Пословног клуба „Кошутњак“, ЈП „Србијашуме“ планира уређење простора информативно едукативним садржајем, где ће Споменик природе „Островица“ бити представљен информативном таблом која ће се поставити у току 2019. године.



## **11. СТУДИЈСКА (ИСТРАЖИВАЧКА), ПРОГРАМСКА, ПЛАНСКА И ПРОЈЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЦИЉЕВА И АКТИВНОСТИ**

Законом о заштити природе дефинисане су обавезе Управљача по питању документације који мора да уради за заштићено природно добро, а то је:

- План управљања заштићеним природним добром
- Годишњи програм управљања заштићеним природним добром
- Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби.

Остала документација везана за научно-истраживачки рад и друге активности планиране Планом управљања биће урађена уколико постоји интересовање научних и других организација у складу са условима Завода за заштиту природе.

## **12. ОБЛИЦИ САРАДЊЕ И ПАРТНЕРСТВА СА ЛОКАЛНИМ СТАНОВНИШТВОМ И ДРУГИМ ВЛАСНИЦИМА И КОРИСНИЦИМА НЕПОКРЕТНОСТИ**

Са локалним становништвом потребно је сарађивати у смислу едукације и информисања о вредностима, значају и могућностима валоризације овог заштићеног подручја.

Потребно је едуковати локално становништво о туристичким потенцијалима везаним за заштићено подручје и околину. Такође, неопходно је успоставити сарадњу у смислу еколошки прихватљивог коришћења околног пољопривредног земљишта.

Са локалном самоуправом неопходна је сарадња у смислу прибављања потребних сагласности и обезбеђења неопходних финансиских средстава за остварење планираних мера уређења и осталих активности.

Посебно је значајна сарадња и евентуално партнерство са планинарским друштвима. Планинари су већ одавно обележили стазу која води до врха Островице и на стрмом шиљку испод врха у стену причврстили клинове, чиме су омогућили пењање на сам врх. Такође, планинари сваке године организују сакупљање и одношење смећа које су за собом до сада остављали несавесни посетиоци. На развоју сарадње и пратнерства са планинарима се мора интезивније радити на добробит заштите и популаризације свих вредности овог заштићеног подручја.

Активности еколошких друштава и осталих удружења и организација грађана везаних за ово заштићено подручје биће од значаја за утемељење свести о значају Островице.

Потребно је такође проширити сарадњу са издавачким кућама, штампаним и другим медијима, уметничким радионицама и сл.





### 13. АКТИВНОСТИ И МЕРЕ НА СПРОВОЂЕЊУ ПЛАНА СА ДИНАМИКОМ И СУБЈЕКТИМА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПЛАНА УПРАВЉАЊА И НАЧИНА ОЦЕНЕ УСПЕШНОСТИ ЊЕГОВЕ ПРИМЕНЕ

План управљања за СП „Островица“ биће реализован преко Годишњих програма управљања у ШГ Крагујевац, тј. у надлежној ШУ Горњи Милановац. На основу успостављеног режима заштите II степена и на основу природних и створених одлика и вредности овог заштићеног подручја, у десетогодишњем периоду биће спровођене разне активности и мере. Неке од тих активности имају **стални карактер**, па ће се у континуитету спроводити сваке године, а то су:

- Израда Годишњих Програма управљања
- Извештаји о остварењу Годишњих Програма управљања
- Чување и праћење стања заштићеног подручја
- Надзор над стањем флоре и фауне као и геонаслеђа.

Што се тиче **обележавања заштићеног добра**, оно је у претходном десетогодишњем периоду обележено у складу са важећим Правилником (постављена означна и информативна табла, обележена граница, постављени путокази). Потребно је у овом планском периоду вршити контролу постављених табли и обележених граница и по потреби вршити њихово обнављање.

Посебну пажњу треба посветити **заштити флоре и фауне**. Овде се пре свега мисли на заштићене биљне и животињске врсте које су угрожене од посетилаца као и од могућности избијања пожара у сушним периодима. Потребно је пратити стање шумске вегетације која се налази у подножју вулканске купе и предузети потребне мере у случају појаве биљних болести и штеточина.

Пожари могу озбиљно угрозити осетљиву природну равнотежу биљног и животињског света на камењарима Островице. Начин поступања у случају избијања пожара биће детаљно разрађен у Годишњим Програмима.

#### Научно истраживачки рад

Спроводиће се у зависности од заинтересованости научних установа и од обезбеђења финансијских средстава.

Акцент ће бити стављен на истраживање флоре и фауне на камењарима Острвице, тј. на заштити биодиверзитета о чему ће бити израђена студија заштите биодиверзитета Острвице.

У том циљу општина Горњи Милановац ће за потребе ових истраживања одредити и неопходна финансијска средства преко своје Кацеларије за заштиту животне средине.

Постоји и заинтересованост за археолошка истраживања на ширем подручју Острвице, а носилац ових активности ће бити општински музеј.

#### Промотивне и образовне активности

Посебно важну област представља едукација и информисање локалног становништва и свих заинтересованих о значају овог заштићеног подручја као и потреби очувања екосистема и створених вредности.

Презентације и образовне активности ће се вршити са разним групама становништва (ђаци, планинари, локално становништво и др.), у сарадњи са Општином Горњи Милановац (Музеј, Туристичка организација, Домом културе), основним и средњим школама и др..



Потребно је информисати локално становништво и друге власнике и кориснике непокретности у окружењу о могућностима укључивања у тржишни систем коришћења туристичких и осталих потенцијала.

По свом значају овде треба издвојити сеоски туризам, који представља битну развојну одредницу општине Горњи Милановац. Поред посете самој Островици, у туристичкој понуди постоје и остале културно – историјске знаменитости у овом крају, а оно што би се непосредно тицало локалног становништва је понуда еколошки исправне и национално препознатљиве хране и јела, понуда смештаја и др.

Сарадња са планинарским и другим ораганизацијама и удружењима има и приоритетни и стални карактер. Планинари и остали љубитељи природе су најчешћи посетиоци Островице. Планинари су извршили прво обележавање и уређење стазе до врха Островице, по потреби су сакупљали и односили смеће, организовали успоне и др. Помоћ и сарадња се односе такође и на едукацију посетилаца у смислу заштите флоре и фауне, презентацију вредности заштићеног подручја и др.

Динамика наведених активности и мера ће бити прецизирана у Годишњим Програмима управљања.

#### **14. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ДРУГЕ МАТЕРИЈАЛНЕ ПРЕДПОСТАВКЕ ЗА ИЗВРШАВАЊЕ ПОВЕРЕНИХ ПОСЛОВА У УПРАВЉАЊУ ЗАШТИЋЕНИМ ПОДРУЧЈЕМ И НАЧИН ЊИХОВОГ ОБЕЗБЕЂЕЊА**

Планом управљања за Споменик природе „Островица“ урађен је за период 2019-2028 год. Средства неопходна за реализацију планираних активности на заштити Споменика природе „Островица“ износе:

Планирани период	Укупна планирана средства	Средства Ј.П. „Србијашуме“	Средстав из буџета општине Г.Милановац	Остала средства
<b>2019-2028</b>	<b>3.845.000</b>	<b>3.027.000</b>	<b>818.000</b>	
%	100%	79%	21%	

Законом о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 - испр. и 14/2016.) утврђено је да се средства за заштиту и развој заштићених природних добара обезбеђују из:

1. средстава буџета јединице локалне самоуправе;
2. средстава Фонда за заштиту животне средине;
3. накнада за коришћење заштићеног подручја;
4. прихода остварених у обављању делатности и управљања заштићеним подручјем;
5. средстава обезбеђених за реализацију програма, планова и пројеката у области заштите природе;
6. донација, поклона и помоћи;
7. других извора у складу са законом.

За коришћење заштићеног подручја привредно друштво или друго правно лице, предузетник и грађани (корисници) плаћају накнаду управљачу заштићеног подручја. Висину, начин обрачуна и плаћања накнаде одређује управљач заштићеног подручја.



Средства која се остваре из надокнаде користе се за заштиту и развој заштићеног природног добра.

Полазећи од наведених законских решења, а имајући у виду да је овим планом управљања предвиђена реализација одређених задатака и законских обавеза, неопходно је за њихову реализацију средства обезбедити у континуитету из свих потенцијалних извора.

Опредељење ЈП "Србијашуме", у планском периоду, у области обезбеђивања потребних средстава биће усмерено на следеће:

- Да из сопствених средстава обезбеђује финансијска средства по основу разрађених критеријума и ако буду постојале реалне могућности стварањем интерних фондова
- Да се средства по основу надокнада обезбеђују по свим основама на које упућује Закон, па ће се развијати инструменти за обезбеђивање средстава по овом основу.
- Да се за одређену врсту програмских задатака обезбеђују континуирано средства из Буџета Републике Србије, локалне самоуправе, из одговарајућих фондова, донатора.

Полазећи од наведеног, у наредном десетогодишњем периоду, годишњим програмима управљања дефинисат ће се врста задатака, висина финансијских средстава и начин њиховог обезбеђивања. Део средстава потребно је обезбедити из буџета и планирана су за оне радове који се односе на успостављање и спровођење мера заштите и развоја основних функција Споменика природе. Из осталих извора планира се финансирање других функција Споменика природе, нарочито научно-истраживачких, васпитно – образовних те презентације и популаризације природног добра.

План Управљања спроводи се Годишњим програмима који треба да садрже послове и задатке који ће се непосредно спроводити у текућој години, са обавезном динамиком њиховог извршења и неопходним финансијским средствима за реализацију планских задатака.

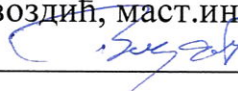

Финансијски план за реализацију планираних активности урађен је на основу обима планираних радова и приказан је у табелама у прилогу.

Средства неопходна за реализацију планираних мера и активности на заштити и унапређењу Споменика природе „Островица“ предвиђена су из средстава ЈП „Србијашуме“ и буџета С.О. Горњи Милановац у следећем износу и динамици по годинама:

Година	Учешће		Свега
	ЈП „Србијашуме“	Буџет Општине	
	<i>динара</i>	<i>динара</i>	
2019	375.000	54.500	429.500
2020	290.000	350.000	640.000
2021	340.000	54.500	394.500
2022	330.000	50.000	380.000
2023	270.000	54.500	324.500
2024	227.000	50.000	277.000
2025	275.000	50.000	325.000
2026	330.000	54.500	384.500
2027	270.000	50.000	320.000
2028	320.000	50.000	370.000
<b>Свега</b>	<b>3.027.000</b>	<b>818.000</b>	<b>3.845.000</b>
%	79	21	100

## ПРИЛОГ - табеле



Назив елабората:	План управљања за Споменик природе „Островица“ (2019-2028)
Документацију обрадио:	Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ Београд Шумско газдинство „Крагујевац“ у Крагујевцу
Директор газдинства:	Ђуро Гвоздић, маг.инж.шум. 
Руководилац посла и обрађивач:	Михаиловић Миливоје, дипл.инж.шум. 







План управљања Спомеником природе "Островица" за период 2019-2028.година

Ред. број	Вид рада	Јед. мере	Јединична цена	СП "Островица"		Учешће у трошковима (дир)	Будет
				Објам радова	Вредност (дир)		
	1	2	3	4	5	6	7
<b>ИЗРАДА ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА</b>							
1	Израда Плана управљања	ком.	100.000	1	500.000	500.000	
2	Израда Годшњих програма и Извештаја	ком.	40.000	10	400.000	100.000	
3	Израда Правилника о унутрашњем реду	ком.				400.000	
4	Израда Одлуке о накнадама	ком.					
5	Израда анекса основа газдовања шумама	ha					
6	Израда анекса ловне основе	ha					
7	Израда других пројеката	ком.					
<b>ОБЕЗБЕЖАВАЊЕ ЗАШТИВЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>							
8	Обележавање и обнављање граница	кп	7.000	1	7.000	7.000	
9	Израда и постављање ознака -табли	ком.					
10	Одржавање постојећих ознака -табли	ком.	5.000	2	10.000	10.000	
<b>ЧУВАЊЕ ЗАШТИВЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>							
11	Чување - број чувара и њихови трошкови	дин/год	70.000	10	700.000	700.000	
12	Израда планова и извештаја, надзор и спровођење планова	дин/год	110.000	10	1.100.000	1.100.000	
<b>УРЕЂЕЊЕ ЗАШТИВЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>							
13	Постављање путоказа	ком.				150.000	
14	Постављање стоголова са надстрешницама-"лечурке"	ком.					
15	Постављање корни за отпатке	ком.	15.000	2	30.000	30.000	
16	Уређење ложиста	ком.					
17	Уређење пешачких стаза	кп	80.000	1,5	120.000	120.000	
18	Уређење бициклично-пешачких стаза	кп					
19	Остало	ком.					
<b>ЗАШТИТА ФЛОРЕ И ФАУНЕ</b>							
20	Копање траве и корова	ha					
21	Мере неге и заштите	ha					
22	Заштита од бљинх болести и штеточина	ha					
<b>ОСТАЛИ РАДОВИ</b>							
23	Израда публикација, флајера, брошура и др.	ком.	30	600	18.000	18.000	
24	Образовно- промотивне активности	дин/год	50.000	10	500.000	500.000	
25	Презентација у оквиру пројекта "Презентација заштићених подручја у оквиру Пословног клуба "Кошутњак""	дин/год	100.000	1	100.000	100.000	
26	Мониторинг заштићених врста	дин/год	50.000	5	250.000	250.000	
27	Израда стратешких процена и процена утицаја	ком.					
28	Израда студије	ком.	300.000	1	300.000		300.000
29	Остало	ком.	70.000	3	210.000	210.000	
<b>УКУПНИ ТРОШКОВИ</b>					<b>3.845.000</b>	<b>3.027.000</b>	<b>818.000</b>

Учешће ЈП "Србијашуме" Београд - 79 %



План управљања Спомеником природе "Острвица" за 2019.годину

Ред. број	Вид рада	Јед. мере	Јединична цена	СП "Острвица"			Учешће у трошковима (дин)		
				Обим радова	Вредност (дин)	Сопствена средства	Буџет		
0	1	2	3	4	5	6	7		
<b>ИЗРАДА ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА</b>									
1	Израда Плана управљања	ком.	100.000			40.000	0	0	
2	Израда Г одишњих програма и Извештаја	ком.	40.000	1	40.000		40.000		
3	Израда Правилника о унутрашњем реду	ком.	0				0		
4	Израда Одлуке о накнадама	ком.	0				0		
5	Израда анекса основа гздована шумама	ха	0				0		
6	Израда анекса ловне основе	ха	0				0		
7	Израда других пројеката	ком.					0		
<b>ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>									
8	Обележавање и обнављање граница	км	7.000			5.000	0	0	
9	Израда и постављање ознака -табли	ком.					0		
10	Одржавање постојећих ознака -табли	ком.	5.000	1	5.000		5.000		
<b>ЧУВАЊЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>									
11	Чување - број чуvara и њихови трошкови	дин/год	70.000	1	70.000		70.000		
12	Израда планова и извештаја, надзор и спровођење планова	дин/год	110.000	1	110.000		110.000		
<b>УРЕЂЕЊЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>									
13	Постављање путоказа	ком.					0	0	
14	Постављање столова са надстрешницама-"печурке"	ком.					0	0	
15	Постављање корпи за отпакте	ком.	15.000				0	0	
16	Уређење ложишта	ком.					0	0	
17	Уређење пешачких стаза	км	80.000				0	0	
18	Уређење бицикlistичко-пешачких стаза	км					0	0	
19	Остало	ком.					0	0	
<b>ЗАШТИТА ФЛОРЕ И ФАУНЕ</b>									
20	Кошење траве и корова	ха					0	0	
21	Мере неге и заштите	ха					0	0	
22	Заштита од биљних болести и штеточина	ха					0	0	
<b>ОСТАЛИ РАДОВИ</b>									
23	Израда публикација, флајера, брошура и др.	ком.	30	150	4.500		4.500		
24	Образовно- промотивне активности	дин/год	50.000	1	50.000		50.000		
25	Презентација у оквиру пројекта "Презентација заштитених подручја у оквиру Пословног клуба "Кошутлак"	дин/год	100.000	1	100.000		100.000		
26	Мониторинг заштитених врста	дин/год	50.000	1	50.000		50.000		
27	Израда стратешких процена и процена утицаја	ком.					0		
28	Израда студије	ком.					0		
29	Остало	ком.	70.000				0	0	
<b>УКУПНИ ТРОШКОВИ</b>							<b>429.500</b>	<b>375.000</b>	<b>54.500</b>



План управљања Спомеником природе "Островица" за 2020.годину

Ред. број	Вид рада	Јед. мере	Јединична цена	СП "Островица"		Учешће у трошковима (лив)	
				Објам радова	Вредност (лив)	Сопствена средства	Буџет Локалне самоуправе
0	1	2	3	4	5	6	7
	<b>ИЗРАДА ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА</b>				40.000	40.000	0
1	Израда Плана управљања	ком.	100.000		0	0	0
2	Израда Годишњих програма и Извештаја	ком.	40.000	1	40.000	40.000	0
3	Израда Правилника о унутрашњем реду	ком.			0	0	0
4	Израда Одлуке о накнадама	ком.			0	0	0
5	Израда анекса основа газдовања шумама	ха			0	0	0
6	Израда анекса ловне основе	ха			0	0	0
7	Израда других пројеката	ком.			0	0	0
	<b>ОБЕЗБЕЖАВАЊЕ ЗАШТИТЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>				0	0	0
8	Обезбеђавање и обнављање граница	кп	7.000		0	0	0
9	Израда и постављање ознака -табли	ком.			0	0	0
10	Одржавање постојећих ознака -табли	ком.	5.000		0	0	0
	<b>ЧУВАЊЕ ЗАШТИТЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>				180.000	180.000	0
11	Чување - број чувара и њихови трошкови	дин/год	70.000	1	70.000	70.000	0
12	Израда планова и извештаја, надзор и спровођење планова	дин/год	110.000	1	110.000	110.000	0
	<b>УРЕЂЕЊЕ ЗАШТИТЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>				70.000	70.000	0
13	Постављање путоказа	ком.			0	0	0
14	Постављање стогова са надстрешницама-"печурке"	ком.			0	0	0
15	Постављање корпи за отпатке	ком.	15.000	2	30.000	30.000	0
16	Уређење ложишта	ком.			0	0	0
17	Уређење печачких стаза	кп	80.000	0,5	40.000	40.000	0
18	Уређење бициклично-пешачких стаза	кп			0	0	0
19	Остало	ком.			0	0	0
	<b>ЗАШТИТА ФЛОРЕ И ФАУНЕ</b>			0	0	0	0
20	Кошење траве и корова	ха			0	0	0
21	Мере неге и заштите	ха			0	0	0
22	Заштита од биљних болести и штеточина	ха			0	0	0
	<b>ОСТАЛИ РАДОВИ</b>			1	350.000	0	350.000
23	Израда публикација, флајера, брошура и др.	ком.	30		0	0	0
24	Образовно- промотивне активности	дин/год	50.000	1	50.000	50.000	0
25	Презентација у оквиру пројекта "Презентација заштитених подручја у оквиру Пословног клуба "Кошутњак""	дин/год					
26	Мониторинг заштитених врста	дин/год	50.000		0	0	0
27	Израда стратешких процена и процена утицаја	ком.			0	0	0
28	Израда студије заштите биодиверзитета	ком.	300.000	1	300.000	300.000	0
29	Остало	ком.	70.000		0	0	0
	<b>УКУПНИ ТРОШКОВИ</b>				640.000	290.000	350.000



План управљања Спомеником природе "Островица" за 2021.годину

Ред. број	Вид рада	Јед. мере	Јединична цена	СП "Островица"			Учешће у трошковима (дин)	
				Обим радова	Вредност (дин)	Сопствена средства	Локалне самоуправе	
0	1	2	3	4	5	6	7	
	<b>ИЗРАДА ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА</b>							
1	Израда Плана управљања	ком.	100.000		40.000	40.000	0	
2	Израда Годишњих програма и Извештаја	ком.	40.000	1	40.000	40.000	0	
3	Израда Правилника о унутрашњем реду	ком.	0		0	0	0	
4	Израда Одлуке о накнадама	ком.	0		0	0	0	
5	Израда анекса основа газдовања шумама	ха	0		0	0	0	
6	Израда анекса ловне основе	ха	0		0	0	0	
7	Израда других пројеката	ком.			0	0	0	
	<b>ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>							
8	Обележавање и обнављање граница	км	7.000		0	0	0	
9	Израда и постављање ознака -табли	ком.			0	0	0	
10	Одржавање постојећих ознака -табли	ком.	5.000		0	0	0	
	<b>ЧУВАЊЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>							
11	Чување - број чувара и њихови трошкови	дин/год	70.000	1	70.000	70.000	0	
12	Израда планова и извештаја, надзор и спровођење планова	дин/год	110.000	1	110.000	110.000	0	
	<b>УРЕЂЕЊЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>							
13	Постављање путоказа	ком.			0	0	0	
14	Постављање столова са надстрешницама- "печурке"	ком.			0	0	0	
15	Постављање корпи за отпатке	ком.	15.000		0	0	0	
16	Уређење ложиста	ком.			0	0	0	
17	Уређење пешачких стаза	км	80.000		0	0	0	
18	Уређење бициклично-пешачких стаза	км			0	0	0	
19	Остало	ком.			0	0	0	
	<b>ЗАШТИТА ФЛОРЕ И ФАУНЕ</b>							
20	Кошење траве и корова	ха			0	0	0	
21	Мере неге и заштите	ха			0	0	0	
22	Заштита од биљних болести и штеточина	ха			0	0	0	
	<b>ОСТАЛИ РАДОВИ</b>							
23	Израда публикација, флајера, брошура и др.	ком.	30	150	4.500	4.500	0	
24	Образовно- промотивне активности	дин/год	50.000	1	50.000	50.000	0	
25	Презентација у оквиру пројекта "Презентација заштићених подручја у оквиру Пословног клуба "Кошуљак""	дин/год						
26	Мониторинг заштићених врста	дин/год	50.000	1	50.000	50.000	0	
27	Израда стратешких процена и процена утицаја	ком.			0	0	0	
28	Израда студије	ком.			0	0	0	
29	Остало-маширање инвазивних врста биљака	ком.	70.000	1	70.000	70.000	0	
	<b>УКУПНИ ТРОШКОВИ</b>				<b>394.500</b>	<b>340.000</b>	<b>54.500</b>	





План управљања Спомеником природе "Островица" за 2022.годину

Ред. број	Вид рада	Јед. мере	Јединична цена	СП "Островица"		Учешће у трошковима (дин)	
				Обим радова	Вредност (дин)	Сопствена средства	Буџет Локалне самоуправе
0	1	2	3	4	5	6	7
	<b>ИЗРАДА ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА</b>				40.000	40.000	0
1	Израда Плана Управљања	ком.	100.000		0	0	0
2	Израда Годишњих програма и Извештаја	ком.	40.000	1	40.000	40.000	
3	Израда Правилника о унутрашњем реду	ком.	0		0	0	
4	Израда Одлуке о накнадама	ком.	0		0	0	
5	Израда анекса основа газдовања шумама	ha	0		0	0	
6	Израда анекса ловне основе	ha	0		0	0	
7	Израда других пројеката	ком.			0	0	
	<b>ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>				0	0	0
8	Обележавање и обнављање граница	km	7.000		0	0	
9	Израда и постављање ознака -табли	ком.			0	0	
10	Одржавање постојећих ознака -табли	ком.	5.000		0	0	
	<b>ЧУВАЊЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>				180.000	180.000	0
11	Чување - број чувара и њихови трошкови	дин/год	70.000	1	70.000	70.000	
12	Израда планова и извештаја, надзор и спровођење планова	дин/год	110.000	1	110.000	110.000	
	<b>УРЕЂЕЊЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>				40.000	40.000	0
13	Постављање путоказа	ком.			0	0	
14	Постављање столова са надстрешницама-"печурке"	ком.			0	0	
15	Постављање корпи за отпатке	ком.	15.000		0	0	
16	Уређење ложишта	ком.			0	0	
17	Уређење пешачких стаза	km	80.000	0,5	40.000	40.000	
18	Уређење бициклично-пешачких стаза	km			0	0	
19	Остало	ком.			0	0	
	<b>ЗАШТИТА ФЛОРЕ И ФАУНЕ</b>				0	0	0
20	Кошење траве и корова	ha			0	0	
21	Мере неге и заштите	ha			0	0	
22	Заштита од бљњих болести и штеточина	ha			0	0	
	<b>ОСТАЛИ РАДОВИ</b>				120.000	70.000	50.000
23	Израда публикација, флајера, брошура и др.	ком.	30		0	0	0
24	Образовно- промотивне активности	дин/год	50.000	1	50.000	50.000	50.000
25	Презентација у оквиру пројекта "Презентација заштићених подручја у оквиру Пословног клуба "Компљнак""	дин/год					
26	Мониторинг заштићених врста	дин/год	50.000		0	0	
27	Израда стратешких процена и процена утицаја	ком.			0	0	
28	Израда студије	ком.			0	0	
29	Остало-утврђивање распрострањености и бројности <i>Saxa rufa</i>	ком.	70.000	1	70.000	70.000	
	<b>УКУПНИ ТРОШКОВИ</b>				380.000	330.000	50.000



План управљања Спомеником природе "Островица" за 2023.годину

Ред. број	Вид рада	Јед. мере	Јединична цена	СП "Островица"		Учешће у трошковима (дин)	
				Обим радова	Вредност (дин)	Сопствена средства	Буџет
0	1	2	3	4	5	6	7
	<b>ИЗРАДА ШАНСКИХ ДОКУМЕНАТА</b>				40.000	40.000	0
1	Изrada Плана управљања	ком.	100.000				
2	Изrada Годишњих програма и Извештаја	ком.	40.000	1	40.000	40.000	0
3	Изrada Правилника о унутрашњем реду	ком.	0				
4	Изrada Одлуке о накнадама	ком.	0				
5	Изrada анекса основа газдовања шумама	ha	0				
6	Изrada анекса ловне основе	ha	0				
7	Изrada других пројеката	ком.					
	<b>ОБЕЗБЕЖАВАЊЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>						
8	Обележавање и обнављање граница	km	7.000				
9	Изrada и постављање ознака -табли	ком.					
10	Одржавање постојећих ознака -табли	ком.	5.000				
	<b>ЧУВАЊЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>				180.000	180.000	0
11	Чување - број чуvara и њихови трошкови	дин/год	70.000	1	70.000	70.000	
12	Изrada планова и извештаја, надзор и спровођење планова	дин/год	110.000	1	110.000	110.000	
	<b>УРЕЂЕЊЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>						
13	Постављање путоказа	ком.					
14	Постављање столова са надстрешницама-"печурке"	ком.					
15	Постављање корпи за отпатке	ком.	15.000				
16	Уређење ложишта	ком.					
17	Уређење пешачких стаза	km	80.000				
18	Уређење бициклично-пешачких стаза	km					
19	Остало	ком.					
	<b>ЗАШТИТА ФЛОРЕ И ФАУНЕ</b>						
20	Копење траве и корова	ha					
21	Мере неге и заштите	ha					
22	Заштита од биљних болести и штеточина	ha					
	<b>ОСТАЛИ РАДОВИ</b>				104.500	50.000	54.500
23	Изrada публикација, флајера, брошура и др.	ком.	30	150	4.500		4.500
24	Образовно- промотивне активности	дин/год	50.000	1	50.000		50.000
25	Презентација у оквиру пројекта "Презентација заштитених подручја у оквиру Пословног клуба "Коштуљак"	дин/год					
26	Мониторинг заштитених врста	дин/год	50.000	1	50.000	50.000	
27	Изrada стратешких процена и процена утицаја	ком.					
28	Изrada студије	ком.					
29	Остало	ком.	70.000				
	<b>УКУПНИ ТРОШКОВИ</b>				324.500	270.000	54.500



План управљања Спомеником природе "Острови..." за 2024.годину

Ред. број	Вид рада	Јед. мере	Јединична цена	СП "Островац"		Учешће у трошковима (дин)	
				Обим радова	Вредност (дин)	Сопствена средства	Буџет
0	1	2	3	4	5	6	7
	<b>ИЗРАДА ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА</b>						
1	Израда Плана управљања	КОМ.	100.000		40.000	40.000	
2	Израда Годишњих програма и Извештаја	КОМ.	40.000	1	0	0	
3	Израда Правилника о унутрашњем реду	КОМ.	0		40.000	40.000	
4	Израда Одлуке о накнадама	КОМ.	0		0	0	
5	Израда анекса основа газдовања шумама	ha	0		0	0	
6	Израда анекса ловне основе	ha	0		0	0	
7	Израда других пројеката	КОМ.	0		0	0	
	<b>ОБЕЗБЕЂАВАЊЕ ЗАШТИТЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>						
8	Обележавање и обнављање граница	km	7.000	1	7.000	7.000	0
9	Израда и постављање ознака -табли	КОМ.	7.000		7.000	7.000	
10	Одржавање постојећих ознака -табли	КОМ.	5.000		0	0	
	<b>ЧУВАЊЕ ЗАШТИТЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>						
11	Чување - број чуvara и њихови трошкови	дин/год			180.000	180.000	0
12	Израда планова и извештаја, надзор и спровођење планова	дин/год	70.000	1	70.000	70.000	
	<b>УРЕЂЕЊЕ ЗАШТИТЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>						
13	Постављање путоказа	КОМ.	0		0	0	
14	Постављање стлова са надстрешницама-"пегурке"	КОМ.	0		0	0	
15	Постављање корпи за отпатке	КОМ.	15.000		0	0	
16	Уређење ложишта	КОМ.	0		0	0	
17	Уређење пешачких стаза	km	80.000		0	0	
18	Уређење бициклистичко-пешачких стаза	km	0		0	0	
19	Остало	КОМ.	0		0	0	
	<b>ЗАШТИТА ФЛОРЕ И ФАУНЕ</b>						
20	Кошење траве и корова	ha	0		0	0	
21	Мере неге и заштите	ha	0		0	0	
22	Заштита од биљних болести и штеточина	ha	0		0	0	
	<b>ОСТАЛИ РАДОВИ</b>						
23	Израда публикација, флајера, брошура и др.	КОМ.	30		50.000	0	50.000
24	Образовно-промотивне активности	дин/год	50.000	1	0	0	0
25	Презентација у оквиру пројекта "Презентација заштићених подручја у оквиру Пословног клуба "Кошутњак""	дин/год	0		50.000	50.000	0
26	Мониторинг заштићених врста	дин/год	50.000		0	0	0
27	Израда стратешких процена и процена утицаја	КОМ.	0		0	0	
28	Израда студије	КОМ.	0		0	0	
29	Остало	КОМ.	70.000		0	0	0
	<b>УКУПНИ ТРОШКОВИ</b>				<b>277.000</b>	<b>227.000</b>	<b>50.000</b>



План управљања Спомеником природе "Островиц" за 2025. годину

Ред. број	Вид рада	Јед. мере	Јединична цена	СП "Островица"		Учешће у трошковима (дин)	
				Обим радова	Вредност (дин)	Сопствена средства	Буџет
0	1	2	3	4	5	6	7
	<b>ИЗРАДА ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА</b>				40.000	40.000	0
1	Израда Плана управљања	ком.	100.000				
2	Израда Годишњих програма и Извештаја	ком.	40.000	1	40.000	40.000	0
3	Израда Правилника о унутрашњем реду	ком.	0				
4	Израда Одлуке о накнадама	ком.	0				
5	Израда анекса основа газдовања шумама	ha	0				
6	Израда анекса ловне основе	ha	0				
7	Израда других пројеката	ком.	0				
	<b>ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>				5.000	5.000	0
8	Обележавање и обнављање граница	km	7.000				
9	Израда и постављање ознака -табли	ком.	0				
10	Одржавање постојећих ознака -табли	ком.	5.000	1	5.000	5.000	0
	<b>ЧУВАЊЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>				180.000	180.000	0
11	Чување - број чуvara и њихови трошкови	дин/год	70.000	1	70.000	70.000	0
12	Израда планова и извештаја, надзор и спровођење планова	дин/год	110.000	1	110.000	110.000	0
	<b>УРЕЂЕЊЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>				0	0	0
13	Постављање путоказа	ком.	0				
14	Постављање столова са надстрешницама-"печурке"	ком.	0				
15	Постављање корпи за отпатке	ком.	15.000				
16	Уређење ложишта	ком.	0				
17	Уређење пешачких стаза	km	80.000				
18	Уређење бициклично-пешачких стаза	km	0				
19	Остало	ком.	0				
	<b>ЗАШТИТА ФЛОРЕ И ФАУНЕ</b>				0	0	0
20	Копење траве и корова	ha	0				
21	Мере неге и заштите	ha	0				
22	Заштита од биљних болести и штеточина	ha	0				
	<b>ОСТАЛИ РАДОВИ</b>				100.000	50.000	50.000
23	Израда публикација, флајера, брошура и др.	ком.	30				
24	Образовно- промотивне активности	дин/год	50.000	1	50.000		0
25	Презентација у оквиру пројекта "Презентација заштитених подручја у оквиру Пословног клуба "Копуњак"	дин/год	0				
26	Мониторинг заштитених врста	дин/год	50.000	1	50.000	50.000	0
27	Израда стратешких процена и процена угњетаја	ком.	0				
28	Израда студије	ком.	0				
29	Остало	ком.	70.000				
	<b>УКУПНИ ТРОШКОВИ</b>				325.000	275.000	50.000





## План управљања Споменником природе "Островица" за 2026. годину

Ред. број	Вид рада	Јед. мере	Јединична цена	СП "Островица"		Учешће у трошковима (дин)	
				Обим радова	Вредност (дин)	Сопствена средства	Буџет
0	1	2	3	4	5	6	7
	<b>ИЗРАДА ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА</b>				40.000	40.000	0
1	Израда Плана управљања	ком.	100.000				
2	Израда Годишњих програма и Извештаја	ком.	40.000	1	40.000	40.000	
3	Израда Правилника о унутрашњем реду	ком.	0				
4	Израда Одлуке о накнадама	ком.	0				
5	Израда анекса основа газдовања шумама	ха	0				
6	Израда анекса ловне основе	ха	0				
7	Израда других пројеката	ком.					
	<b>ОБЕЗБЕЖАВАЊЕ ЗАШТИБЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>						
8	Обезбеђивање и обнављање граница	кп	7.000				
9	Израда и постављање ознака -табли	ком.					
10	Одржавање постојећих ознака -табли	ком.	5.000				
	<b>ЧУВАЊЕ ЗАШТИБЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>				180.000	180.000	0
11	Чување - број чуvara и њихови трошкови	дин/год	70.000	1	70.000	70.000	
12	Израда планова и извештаја, надзор и спровођење планова	дин/год	110.000	1	110.000	110.000	
	<b>УРЕЂЕЊЕ ЗАШТИБЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>				40.000	40.000	0
13	Постављање путоказа	ком.					
14	Постављање столова са надстрешницама- "печурке"	ком.					
15	Постављање корни за отпакте	ком.	15.000				
16	Уређење ложница	ком.					
17	Уређење пешачких стаза	кп	80.000	0,5	40.000	40.000	
18	Уређење бициклично-пешачких стаза	кп					
19	Остало	ком.					
	<b>ЗАШТИТА ФЛОРЕ И ФАУНЕ</b>						
20	Кошење траве и корова	ха					
21	Мере неге и заштите	ха					
22	Заштита од биљних болести и штеточина	ха					
	<b>ОСТАЛИ РАДОВИ</b>				124.500	70.000	54.500
23	Израда публикација, флајера, брошура и др.	ком.	30	150	4.500		4.500
24	Образовно- промотивне активности	дин/год	50.000	1	50.000		50.000
25	Презентација у оквиру пројекта "Презентација заштитених подручја у оквиру Пословног клуба "Кошутњак"	дин/год					
26	Мониторинг заштитених врта	дин/год	50.000				
27	Израда стратешких процена и процена углеја	ком.					
28	Израда студије	ком.					
29	Остало-геолошка истраживања	ком.	70.000	1	70.000	70.000	
	<b>УКУПНИ ТРОШКОВИ</b>				384.500	350.000	54.500



План управљања Спомеником природе "Островица" за 2027.годину

Ред. број	Вид рада	Јед. мере	Јединична цена	СП "Островица"		Учешће у трошковима (лнв)	
				Обим радова	Вредност (лнв)	Сопствена средства	Буџет
0	1	2	3	4	5	6	7
	<b>ИЗРАДА ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА</b>				40.000	40.000	0
1	Израда Плана управљања	ком.	100.000				
2	Израда Годишњих програма и Извештаја	ком.	40.000	1	40.000	40.000	0
3	Израда Правилника о унутрашњем реду	ком.	0				
4	Израда Одлуке о накнадама	ком.	0				
5	Израда анекса основа газдовања шумама	ha	0				
6	Израда анекса ловне основе	ha	0				
7	Израда других пројеката	ком.	0				
	<b>ОБЕЗБЕЂАВАЊЕ ЗАШТИВЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>						0
8	Обележавање и обнављање граница	km	7.000				
9	Израда и постављање ознака -табли	ком.	0				
10	Одржавање постојећих ознака -табли	ком.	5.000				
	<b>ЧУВАЊЕ ЗАШТИВЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>				180.000	180.000	0
11	Чување - број чуvara и њихови трошкови	дин/год	70.000	1	70.000	70.000	0
12	Израда планова и извештаја, надзор и спровођење планова	дин/год	110.000	1	110.000	110.000	0
	<b>УРЕЂЕЊЕ ЗАШТИВЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>						0
13	Постављање путоказа	ком.	0				
14	Постављање столова са надстрешницама- "печурке"	ком.	0				
15	Постављање корпи за отпатке	ком.	15.000				
16	Уређење ложигта	ком.	0				
17	Уређење пешачких стаза	km	80.000				
18	Уређење бициклистичко-пешачких стаза	km	0				
19	Остало	ком.	0				
	<b>ЗАШТИТА ФЛОРЕ И ФАУНЕ</b>						0
20	Копање траве и корова	ha	0				
21	Мере неге и заштите	ha	0				
22	Заштита од бильних болести и штеточина	ha	0				
	<b>ОСТАЛИ РАДОВИ</b>				100.000	50.000	50.000
23	Израда публикација, флајера, брошура и др.	ком.	30				
24	Образовно- промотивне активности	дин/год	50.000	1	50.000		
25	Презентација у оквиру пројекта "Презентација заштитених подручја у оквиру Пословног клуба "Кошутњак""	дин/год					
26	Мониторинг заштитених врста	дин/год	50.000	1	50.000	50.000	0
27	Израда стратешких процена и процена утицаја	ком.	0				
28	Израда студије	ком.	0				
29	Остало	ком.	70.000				
	<b>УКУПНИ ТРОШКОВИ</b>				320.000	270.000	50.000



План управљања Спомеником природе "Островица" за 2028.годину

Ред. број	Вид рада	Јед. мере	Јединична цена	СП "Островица"		Учешће у трошковима (дин)	
				Обим радова	Вредност (дин)	Сопствена средства	Буџет Локалне самоуправе
0	1	2	3	4	5	6	7
	<b>ИЗРАДА ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА</b>						
1	Изrada Плана управљања	ком.	100.000	1	140.000	140.000	0
2	Изrada Годишњих програма и Извештаја	ком.	40.000	1	40.000	40.000	0
3	Изrada Правилника о унутрашњем реду	ком.	0		0	0	0
4	Изrada Олушке о напалама	ком.	0		0	0	0
5	Изrada анекса основа газдовања шумама	ha	0		0	0	0
6	Изrada анекса ловне основе	ha	0		0	0	0
7	Изrada других пројеката	ком.			0	0	0
	<b>ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>						
8	Обележавање и обнављање граница	km	7.000		0	0	0
9	Изrada и постављање ознака -табли	ком.			0	0	0
10	Одржавање постојећих ознака -табли	ком.	5.000		0	0	0
	<b>ЧУВАЊЕ ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>						
11	Чување - број чувара и њихови трошкови	дин/год	70.000	1	70.000	70.000	0
12	Изrada планова и извештаја, надзор и спровођење планова	дин/год	110.000	1	110.000	110.000	0
	<b>УРЕЂЕЊЕ ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА</b>						
13	Постављање путоказа	ком.			0	0	0
14	Постављање столова са надстрешницама-"печурке"	ком.			0	0	0
15	Постављање корпи за отпатке	ком.	15.000		0	0	0
16	Уређење ложница	ком.			0	0	0
17	Уређење пешачких стаза	km	80.000		0	0	0
18	Уређење бициклично-пешачких стаза	km			0	0	0
19	Остало	ком.			0	0	0
	<b>ЗАШТИТА ФЛОРЕ И ФАУНЕ</b>						
20	Копљење траве и корова	ha			0	0	0
21	Мере неге и заштите	ha			0	0	0
22	Заштита од бивљих болести и штеточина	ha			0	0	0
	<b>ОСТАЛИ РАДОВИ</b>						
23	Изrada публикација, флајера, брошура и др.	ком.	30		0	0	0
24	Образовно- промотивне активности	дин/год	50.000	1	50.000	50.000	0
25	Презентација у оквиру пројекта "Презентација заштићених подручја у оквиру Пословног клуба "Кошутњак""	дин/год					
26	Мониторинг заштићених врста	дин/год	50.000		0	0	0
27	Изrada стратешких процена и пропена утицаја	ком.			0	0	0
28	Изrada студије	ком.			0	0	0
29	Остало	ком.	70.000		0	0	0
	<b>УКУПНИ ТРОШКОВИ</b>				<b>370.000</b>	<b>320.000</b>	<b>50.000</b>

